

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: A. P., narozená X, bytem D.,
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25, 225
08 Praha 5,

v řízení o žalobě ze dne 11.10.2020 proti rozhodnutí žalované ze dne 3.9.2020 č.j. X o
invalidní důchod,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín žaloba, účastníci jsou označováni žalobce/žalobkyně a žalovaný. Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“).

2. Dále soud připomíná, že podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci stav ke dni 3.9.2020; ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).
3. **Včasnou žalobou ze dne 11.10.2020** následně doplněnou dne 29.10.2020 se žalobkyně domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 3.9.2020 č.j. X, protože s ním nesouhlasí, neboť dle ní žalovaná nezákonně rozhodla, jelikož její zdravotní stav se zhoršuje, přičemž netrpí pouze četnými onemocněními pohybového aparátu, nýbrž i postižením jícnu a s tím polykacími obtížemi, což se jednoznačně promítá do míry její pracovní schopnosti. Dle žalobkyně u ní mělo být aplikováno ust. § 3 odst. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb., proto závěrem požadovala zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 3.9.2020 a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. (*K žalobě připojila mimo jiné i kopii napadeného rozhodnutí.*)
4. **Napadeným rozhodnutím ze dne 3.9.2020 č.j. X** žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 27.5.2020, jímž byla zamítnuta její žádost o změnu výše invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Domažlice ze dne 21.4.2020 není invalidní pro invaliditu druhého ani třetího stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 3.9.2020 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 31.8.2020 bylo zjištěno, že žalobkyně je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně, ale není invalidní pro invaliditu druhého ani třetího stupně, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 1c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 35%, proto nebylo možno námitkám žalobkyně vyhovět.
5. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Domažlice** vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 21.4.2020 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 31.8.2020 soud zjistil, že žalobkyně byla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona a to nadále pro invaliditu prvního nikoli druhého či třetího stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 1c) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 35% (rozmezí 30-40%), která ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nebyla změněna.
6. **Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 25.11.2020** mimo jiné navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. a rozhodnutí ponechala na úvaze soudu podle

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

závěru posudkové komise, jinak navrhla zamítnutí žaloby v případě, že posudkem PK MPSV nebude moci být žalobě vyhověno.

7. **Ze zaslaného dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 3.9.2020 bylo žalobkyni doručeno dne 8.9.2020.
8. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení a při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Jelikož soud nemá medicínské znalosti, je ve smyslu § 4 odst. 2 uvedeného zákona povolána PK MPSV k hodnocení zdravotního stavu žadatelů o dávku důchodového pojištění vázanou na posouzení zdravotního stavu.
9. K žádosti soudu **PK MPSV-pracoviště Plzeň vypracovala po jednání konaném dne 13.1.2021 posudek** za účasti odborného lékaře z oboru neurologie (žalobkyně nebyla přítomna), v jehož závěru uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně, nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%. Komise hodnotila zdravotní postižení žalobkyně shodně s OSSZ i námitkovým řízením dle kapitoly XIII, odd. E, položky 1c) přílohy vyhlášky, ale míru poklesu hodnotila na horní hranici taxace, tj. 40%, s ohledem na postižení kloubů a achalázii na rozdíl od hodnocení OSSZ a námitkového řízení; nebyl však shledán důvod pro použití § 3 odst. 1 a § 4 odst. 1 vyhlášky. Dle doložené zdravotní dokumentace a vyšetřením (*správně konzultace*) neurologem při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronický vertebrogenní algický syndrom krční a bederní páteře s poruchou statiky a dynamiky, ankylóza SI skloubení vpravo v.s. vrozená s rotoskoliosou bederní páteře, artróza SIS vlevo. Dalším postižením je achalazie jícnu II. stupně, stav po myotomii sec. Heller (27.5.2004), recidivující papilom squamózní středního jícnu zánětlivě změněný, snesen naposledy 9/2006. Komise také konstatovala, že u žalobkyně se jedná o středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Žalobkyně dle komise není schopna práce fyzicky těžké, s manipulací s těžkými břemeny, ve vynucené poloze a v nepříznivých klimatických podmínkách, je schopna lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu a práce s dodržением výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. Datum vzniku invalidity 18.9.2000 trvá, platnost stanovena trvale vzhledem k charakteru postižení.
10. Zdejší soud poté požádal dne 18.1.2021 **Okresní soud v Domažlicích** s ohledem na bydliště žalobkyně o její výslech za účelem zjištění jejího stanoviska k posudku PK MPSV, čemuž bylo vyhověno dne 12.3.2021, avšak protokol se spisem byl vrácen zdejšímu soudu až dne

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

20.4.2021. Žalobkyně před dožádaným soudem setrvala na podané žalobě a vyjádřila nesouhlas s posudkem, jelikož její zdravotní problémy jsou nyní mnohem intenzivnější a navíc v roce 2016 jí dali 40% a teď 35% invalidity, ale přitom se jí krční a bederní páteř výrazně zhoršily, když má i blokády krční páteře, nemůže otočit krkem, má velké bolesti hlavy, je jí na zvracení, přibližně se to zhoršuje asi 8 let; ještě má achlazií jícnu. Také uvedla, že momentálně je v pracovní neschopnosti od 27.8.2020, ale dle ní by byla schopna lehčí práce s možností změny polohy, sed, stoj, v příznivém klimatu; líbilo se jí u té úklidové firmy, kde jezdila se služebním autem při rozvozu čisticích prostředků a částečně dělala doma na počítači. Uvedla také, že by se ráda zúčastnila jednání Krajského soudu v Plzni.

11. K žádosti soudu **PK MPSV doplnila svůj posudek dne 18.5.2021**, v jehož závěru uvedla, že trvá na svém posudku ze dne 13.1.2021, neboť nemůže být přihlíženo k aktuálním zprávám z roku 2021, takže po vyhodnocení skutečností, které vedly k požadavku na doplnění posudku, neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru, jelikož zdravotní stav posuzovala k datu napadeného rozhodnutí ČSSZ, a to k 3.9.2020. (*Stejnopis posudku i jeho doplnění byl doručen žalobkyni i žalované.*)
12. **U ústního jednání dne 17.6.2021** žalobkyně setrvala na podané žalobě, i když pochopila, že nebude úspěšná, protože vždy předtím při kontrolní lékařské prohlídce byla přítomna jednání na OSSZ, ale když požádala v lednu loňského roku o změnu stupně invalidity, jednání se nezúčastnila, ani o něm nebyla informována, protože, jak zjistila později, písemnost byla zaslána na jinou adresu, a to X, obec X, což neví, jakým způsobem zapsala úřednice na OSSZ v Domažlicích do žádosti o změnu výše invalidního důchodu a ona si to řádně nepřečetla a podepsala to. Na adrese X nikdo asi ani nebydlel, takže jí dalo hodně práce, aby se to změnilo a všude se uváděla správná adresa. Přitom ale na lékařských zprávách, které připojila praktická lékařka MUDr. G., byla uvedena správná adresa X, proto se jednání posudkového lékaře nezúčastnila, ale posudek o invaliditě jí poté byl již zaslán na její adresu. V řízení o námitkách, byla pouze informována o tom, že její zdravotní stav bude posouzen, ale nebylo tam uvedeno, na rozdíl od předchozích let, kterého dne se bude jednání konat, proto se nezúčastnila ani jednání u ČSSZ-pracoviště v Plzni, pak jí byl samozřejmě zaslán posudek o invaliditě a stejné to bylo i ohledně PK MPSV. Závěrem žalobkyně uvedla, že dle ní sociální správa pochybila v tom ohledu, že nezve lidi k jednání a nehledě na to, že se jí zdá, že ta chyba úřednice, kdy uvedla špatné bydliště, byla chybou a podle ní sociální správa selhala; neví, co jiného by k tomu řekla. Zástupce závěrem žalované navrhl zamítnutí žaloby s ohledem na závěr posudku posudkové komise a jeho doplnění, neboť paní žalobkyni se nepodařilo prokázat, že by byla invalidní ve vyšším stupni.
13. S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:
 - (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
 - (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

- (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
14. Od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./.
15. Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 2 citované vyhlášky v případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení nebyly shledány, jak uvedeno shora.
16. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání vyššího stupně invalidity z důvodů v ní uvedených. Subjektivní pocit žalobkyně o tom, že by jí měl být přiznán nejvyšší stupeň invalidity, tj. druhý stupeň, nemůže být důvodem pro přiznání požadovaného stupně invalidity, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Invaliditu v příslušném stupni lze přiznat pojištěnci pouze tehdy, jestliže vyplývá z výsledku lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě přesvědčen či argumentuje důvody shora uvedenými. Navíc nelze ani přehlédnout, že důkazní břemeno spočívá na žalobkyni, tudíž tvrzení ohledně vyššího stupně invalidity prokazuje zejména lékařskými zprávami odborných ošetřujících lékařů, které jsou posudkově zhodnoceny posudkovými lékaři OSSZ či ČSSZ nebo PK MPSV, jelikož pouze tito jsou ze zákona oprávněni k posuzování invalidity pojištěnců a to dle příslušných předpisů, což je v tomto případě shora uvedená vyhláška a její příloha, kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.
17. Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 3.9.2020 není důvodná. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně vycházel soud především z posudku PK MPSV ze dne 13.1.2021 vypracovaného na základě řádně zjištěného jejího zdravotního stavu (a i jeho doplnění ze dne 18.5.2021), neboť komise pro jeho posouzení měla odborné lékařské nálezy z doby před vydáním napadeného rozhodnutí, tj. z let 2018-2020. Soud považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž komise na základě zjištěných skutečností dospěla, neboť v posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, je popsána míra funkčního postižení vyplývající z jejích zdravotních postižení, řádně je odůvodněn posudkový závěr a je stanoveno i omezení, které však žalobkyni nevylučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Lékař OSSZ, který vypracoval podkladový posudek pro

vydání rozhodnutí ČSSZ ze dne 27.5.2020, i lékař ČSSZ hodnotící zdravotní stav žalobkyně v řízení o námitkách, rovněž i PK MPSV, hodnotili zdravotní stav shodně a stanovili míru poklesu pracovní schopnosti, jak uvedeno shora. Přiznaná 40% míra poklesu pracovní schopnosti však nedosahuje minimálně potřebných 50% pro invaliditu druhého stupně, tudíž žalobkyně nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí uznána invalidní pro invaliditu druhého či třetího stupně, ale nadále byla uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně. Posudek PK MPSV soud považuje za úplný a celistvý, jelikož byl vypracován za účasti odborného lékaře z oboru neurologie po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace žalobkyně a při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz.

18. Soud zdůrazňuje, že samotné posudkové posouzení probíhá dle doložené zdravotní dokumentace a aktuálních odborných lékařských nálezů (k rozhodnému datu), popř. vlastním vyšetřením při jednání lékařem odborníkem v předmětné oblasti. Posudkoví lékaři i PK MPSV v daném případě shledali doložené lékařské zprávy za plně dostačující, aby dle nich mohli objektivně posoudit a vyhodnotit zdravotní stav žalobkyně dle platné vyhlášky o invaliditě. Důvodem uznání invalidity ani jejího stupně totiž není vlastní vyhodnocení zdravotních potíží a zdravotního stavu žalobkyně, nýbrž jediné posudková rozvaha vycházející výhradně z objektivně zjištěného zdravotního stavu posudkovými lékaři dle platné vyhlášky o posuzování invalidity. Jedině posudkový lékař OSSZ a ČSSZ je ze zákona oprávněn posoudit zdravotní stav žadatele o důchod, vyhodnotit dle platné vyhlášky o invaliditě odborné lékařské zprávy a nálezy pro posudkové řízení o invaliditě, přiřadit zjištěné zdravotní postižení jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti pod správnou položku stanovenou vyhláškou o posuzování invalidity a určit, zda se jedná o invaliditu či nikoliv a to výhradně dle platných právních předpisů. Totéž oprávnění má v soudním řízení správním PK MPSV. Takto bylo v daném případě postupováno, posudkové řízení proběhlo zcela správně a objektivně, i když žalobkyně osobně nebyla přítomna posouzení jejího zdravotního stavu při jednání v řízení o žádosti o změnu stupně invalidity, jelikož povinnost osobní přítomnosti posuzované osoby není zákonem stanovena.
19. Ze shora uvedených důvodů proto soud žalobě žalobkyně nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.r.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**). Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 3.9.2020 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu, neboť žalobkyně neprokázala, že splňuje podmínky pro požadovanou změnu stupně invalidity z prvního na druhý či třetí stupeň, neboť i dle stěžejního důkazu, jímž je v tomto řízení posudek PK MPSV, je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi jejími námitkami proti rozhodnutí ze dne 27.5.2020. Neznamená totiž, že je nesprávné rozhodnutí ČSSZ, pokud není v souladu s požadavkem žalobkyně, neboť rozhodující je výsledek posouzení zdravotního stavu ve vztahu k invaliditě posudkovými lékaři a komisí v souladu s platnou právní úpravou.
20. Pokud u žalobkyně dojde (nebo již došlo) po 3.9.2020 ke zhoršení jejího zdravotního stavu, má kdykoliv znovu možnost podat žádost o změnu stupně invalidity v novém správním řízení (nejlépe po poradě se svými ošetřujícími lékaři). Změna stupně invalidity však není

vázána na situaci na trhu práce, na nemožnosti zajistit si vhodné zaměstnání, na rodinnou situaci apod. Posudkoví lékaři i posudková komise jsou oprávněni posoudit zdravotní stav ve vztahu k invaliditě toliko na základě doložené dostatečné zdravotní dokumentace pojištěnce žádajícího o změnu stupně invalidity či o invalidní důchod, přičemž rozhodující je v rozhodném období aktuální zdravotní stav pojištěnce zjištěný odbornými ošetřujícími lékaři a z něho vyplývající funkční postižení ve vztahu k pracovní schopnosti.

21. Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřípustnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Plzeň 17. června 2021

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.